

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36017430	Ricardo Mella	Vigo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ADG	Administración e xestión	CMADG01	Xestión administrativa	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0448	Operacións auxiliares de xestión de tesouraría	2022/2023	6	160	192

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	XOÁN LORENZO DAVILA, RAQUEL VIDAL DA SILVA (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A programación é a adaptación e adecuación das ensinanzas ás características do entorno socioeconómico do Centro e do alumnado ao que vai dirixida.

Recollemos pois as características socioeconómicas da bisbarra de Vigo e as peculiaridades do IES Ricardo Mella, das súas instalacións e dos materiais cos que contamos.

E tamén debemos ter en conta os datos dos alumnos/as para o que se fai a programación; datos referidos a número, estudos que posúen e todos aqueles outros que consideremos significativos.

NORMATIVA APLICABLE

A presente programación baséase na normativa vixente; concretamente en:

Decreto 191/2010, do 28 de outubro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de técnico en xestión administrativa (DOG 24/11/2010).

Decreto 114/2010, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia. (DOG 12/07/2010).

Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado de ensinanzas de formación profesional inicial (DOG 15/07/2011).

Orde do 5 de novembro de 2010 pola que se establece, con carácter experimental, a ordenación da formación profesional inicial polo réxime para as persoas adultas nas modalidades a distancia e semipresencial. (DOG 11/11/2010).

Resolución do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo no curso 2015/16 (DOG 07/08/2015).

Orde do 8 de xuño de 2015 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2015/16, nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG 17/06/2015).

Decreto 67/2014, do 28 de maio, polo que se determinan as festas da Comunidade Autónoma de Galicia do calendario laboral para o ano 2015. (DOG 13/06/2014).

Decreto 103/2015, de 15 de xullo, polo que se determinan as festas da Comunidade Autónoma de Galicia do calendario laboral para o ano 2016. (DOG 24/07/2015).

Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (BOE do 04/05/2006).

O ÁMBITO PRODUCTIVO

A pesar da crise económica que estamos a padecer, Vigo e a súa bisbarra seguen a ser un dos focos máis industrializados de Galiza, onde o tecido empresarial demanda técnicos da familia de Administración.

Dous dos factores que inciden nesta demanda son o aumento continuo no sector servizos en comparación coa industria e a agricultura, así como a externalización de determinadas tarefas realizadas por algunhas empresas (outsourcing).

De fixármonos no primeiro factor apuntado, podemos afirmar que o número total de profesionais administrativos é constante tanto pola implantación de novas empresas en todos os sectores económicos, como pola reestruturación e desenvolvemento das xa existentes.

De atender á externalización, observamos que cada vez máis, as empresas deciden subcontratar a xestión administrativa a empresas especializadas, o que implica un crecemento e proliferación de empresas dedicadas en exclusiva a prestar servizos administrativos a outras (xestorías, asesorías, consultoras.).

O constante cambio na lexislación, tipos de documentos e a integración dos procedementos administrativos utilizados pola empresa, demanda destes profesionais unha actualización continua así como actitudes favorables cara á aprendizaxe ao longo de toda a vida, a autoformación e a responsabilidade

O aumento da competitividade no mundo dos negocios tamén require profesionais capaces de desenvolver as súas actividades nun ambiente de xestión da calidade, con importancia de seguridade no traballo e respecto ao medio ambiente.

Vemos pois, que hoxe en día, a organización da actividade produtiva das empresas esixe aos profesionais da xestión administrativa una gran polivalencia, así como una serie de competencias persoais e sociais relacionadas co traballo en equipo, a autonomía e iniciativa na toma de decisións e no desenvolvemento de tarefas.

O perfil profesional deste título está deseñado para a formación profesional dun profesional versátil e capaz de adaptarse ás novas necesidades do mercado

O ÁMBITO EDUCATIVO

No IES Ricardo Mella de Vigo véñense impartindo as ensinanzas de formación profesional da familia de Administración, dende o curso 1996/97 e ao longo destes anos foise configurando a oferta educativa que temos na actualidade. De entre esta subliñamos que o Ciclo Medio de Xestión Administrativa se está ofertando no réxime ordinario e no réxime para as persoas adultas, oferta modular. Ambos na modalidade presencial.

A lexislación establece a distribución horaria do ciclo medio de xestión administrativa. E así ao módulo de Operacións auxiliares de xestión de tesouraría, se lle asignan 160 horas lectivas, que teñen de distribuírse en tres trimestres, o que supón unha carga semanal de 6 sesións.

METODOLOXÍA DIDÁCTICA

Imos favorecer nos alumnos/as a capacidade para aprender por si mesmos, o fomento da iniciativa do alumno/a (desenvolvendo capacidades de comprensión, análise, relación así como de busca e aplicación de información) e o traballo en equipo. Por iso, no proceso de ensino-aprendizaxe empregaremos estratexias tanto expositivas como por descubrimento. As primeiras utilizaranse para presentar os novos contidos, explicar os conceptos e guiar o traballo dos alumnos/as. As segundas, que perseguen o saber facer, realizaranse coa simulación de casos prácticos sobre procesos de traballo o máis próximos posible á realidade laboral, e permitirán aos alumnos/as descubrir por si mesmos os contidos.

A pouco de asomármonos á realidade cotiá, xa sexa recorrendo as rúas, ollando xornais, fixándonos nas vallas publicitarias ou observando a publicidade televisiva, ..., decatáremonos da existencia dun mundo, que imos chamar financeiro. Por iso será positivo que o alumno/a tome conciencia de que está ahí, da súa importancia actual. Faise preciso polo tanto poñelo en contacto co mundo financeiro real. Por outra banda e nunha segunda aproximación ao fenómeno financeiro os alumnos e alumnas deberán constatar a presenza, cada día máis crecente, das entidades financeiras no mundo que os rodea: ámbito persoal, ámbito familiar, ámbito empresarial,...

Potenciaremos, pois, a busca de información, xa indirectamente a través dos medios de comunicación, xa directamente por medio de visitas a entidades e mercados. Preténdese, outra vez, que os alumnos e alumnas sexan capaces de utilizar as ferramentas de consulta e aprendizaxe necesarias. Neste sentido os alumnos/as deben afacerse a obter información de distintos manuais de referencia e medios de comunicación e a realizar traballos de campo.

E a través de contidos científicos trataremos de promover neles unha visión dos procesos financeiros nos que deba intervir, xa profesionalmente, xa coma consumidor.

Coidamos que é moi importante a participación activa do alumnado e por iso animarémolos a que formulen cantas preguntas sexan necesarias para a perfecta comprensión da materia impartida, para evitar así que o alumno/a se descolgue do resto da clase. Trataremos, ademais, de buscar un clima de intervención do alumno/a, xa que nel poden, entre outras cousas, revelar as dificultades na aprendizaxe.

As tarefas que propoñeremos serán:

- Tarefas iniciais, que poden ser de avaliación inicial, introdución, descubrimento, orientación ou de adquisición de habilidades cognitivas e destrezas básicas.
- Tarefas de adestramento, desenrolo, análise ou estudio, destinadas a desenvolver habilidades cognitivas e destrezas máis complexas.
- Tarefas de aplicación, xeneralización, resumo e culminación destinadas a aplicar, medir, avaliar ou ubicar o aprendido nunha estrutura máis ampla, e a adquirir capacidades que sexan transferibles a outras situación (o máis próximas á realidade).

Así mesmo, a intervención pedagóxica debe considerar os diferentes niveis do alumnado. En consecuencia, tentaremos deseñar tarefas que

respeten os diferentes ritmos de traballo e aprendizaxe existentes no grupo.

Na práctica diaria da aula alternaranse as diferentes clases de agrupamento en función dos obxectivos que se desexen alcanzar e dos contidos que se estean a traballar.

Así, utilizaremos o gran grupo para presentar a toda a clase a información. Tamén para propoñer a todo o alumnado a mesma actividade, aínda que neste último caso será necesario estar atento, como xa sinalamos, para prestar as axudas pertinentes a aqueles alumnos/as que o precisen, ben porque sexan máis lentos, ben porque a realización das mesmas lles ofrezca algunha dificultade.

Coidamos que a mellor forma de integrar os principios enunciados é a través do traballo en pequeno grupo (tres alumnos como máximo) xa que permitirá o contraste de perspectivas e a posibilidade de dar e recibir axuda entre os compañeiros. Así mesmo, é sumamente apropiada para o traballo dos contidos actitudinais no ámbito das relacións interpersonais. O profesor intervirá sempre e cando a súa presenza sexa solicitada para aclarar calquera dúbida que poida xurdir.

Co traballo individual os alumnos/as realizarán as actividades programadas unha vez que teñan comprendido o concepto. O acometer actividades de forma persoal permitiralles ampliar, detallar, lembrar e reforzar conceptos e procedementos.

Para levar a cabo a metodoloxía descrita o/a alumno/a ten que:

- + ser suxeito activo do seu propio aprendizaxe.
- + cooperar na negociación dos contidos, para atender as súas necesidades.
- + intervir e colaborar en todas as actividades que se planifiquen para a clase, respectar aos seus compañeiros e ao profesor, axudar e pedir axuda.
- + mostrar satisfacción pola precisión, exactitude, orde e limpeza coa que se desenrolan as actividades.
- + participar no proceso de avaliación propia, e na do proceso do ensino.

Para o desenvolvemento da maioría dos contidos, seguiremos a seguinte metodoloxía secuencial e activa e para cada unidade de traballo:

- * Comezarémola con tarefas (sondaxe previa) para averiguar os coñecementos ou vivencias que os alumnos/as teñen sobre os contidos a tratar.
- * Faremos unha introdución motivadora, que como xa dixemos, conecte a materia xa sexa co contorno real e/ou co interese do alumnado.
- * Presentaremos o concepto usual.
- * Chegaremos ao concepto técnico.
- * Resumiremos da terminoloxía empregada.
- * Desenvolveremos exemplos tipo.
- * Os alumnos/as resolverán os exercicios propostos con cada unidade didáctica e os resolverán no encerado.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Respecto do equipamento, no IES Ricardo Mella están destinadas á familia de Administración tres aulas de 90 m² e dúas de 60 m². Ademais como taller informático temos outra aula de 90 m².

Todas as aulas teñen dotación de ordenadores para alumnos (cun mínimo de 10 por aula) máis equipo de profesor/a. Ademais dispoñen de canon de proxección e impresoras.

ALGUNHAS PÁXINAS WEB DE INTERESE

<http://subvenciones-ayudas-convocatorias.blogspot.com>
http://europa.eu//legislation_summaries/competition/state_aid/126121_es.htm
http://ec.europa.eu/employment_social/esf/index_es.htm
<http://www.cdti.es>
<http://www.subvencion.es>
<http://www.icex.es>
<http://www.edufinet.com/>
<http://www.ecb.int>
<http://www.bde.es>

<http://www.fnmt.es>
<http://www.cnmv.es>
<http://www.tesoro.es>
<http://www.ico.es>
<http://www.cajasdeahorros.es>
<http://www.ceca.es>
<http://www.fgd.es/>
<http://www.aebanca.es>
<http://www.ceca.es>
<http://www.frob.es>
<http://www.sareb.es>
<http://www.fogain.es>
<http://www.asci.org>
<http://www.cesgar.es>
<http://www.aeb60.com>
<http://www.pymesyautonomos.com/administracion-finanzas/codigo-bic-y-codigo-iban>
<http://www.mfao.es>
<http://www.bolsamadrid.es>
<http://www.bolsasymercados.es>
<http://www.iberclear.es>
<http://www.matematicas-financieras.com/Prologo-P1.htm>
<http://finanzas.astalaweb.es/Portales/Tutoriales%20de%20bolsa%204.asp>
<http://www.100hipotecas.com/>
<http://www.5dias.com>
<http://www.expansion.com>
<http://elpais.com>
<http://eleconomista.com>
<http://europa.eu>
<http://www.mapfre.com>
<http://www.santalucia.es>
<http://www.mutua-mad.es>
<http://www.ocu.org>
http://www.edufinet.com/index.php?option=com_content&task=section&id=24&Itemid=81
<http://www.excellavanzado.com>
<http://http://www.ecobachillerato.com/excel/excel.htm>
<http://www.economia-excel.com/2009/03/financiacion-cuenta-credito.html>
<http://www.helpmycash.com>
<http://www.hipotecas.es>
<http://www.bankimia.com>
<http://www.calculodehipoteca.net>
http://www.ine.es/prensa/ipc_prensa.htm
http://es.wikipedia.org/wiki/Dinero_es_deuda
<http://www.ine.es/varipc/index.do>
<http://www.ine.es/jaxiBD/tabla.do?per=01&type=db&divi=IPC&idtab=1>
<http://www.unacc.com/>

<http://www.ico.es/web/contenidos/7085/index.html>
http://aeb.respuestaprofesional.com/normas_aeb.html
<http://iabogado.com/guia-legal/su-empresa/la-letra-de-cambio-elcheque-y-el-pagare>
<http://www.credito-personal.com.es/>
<http://www.bde.es/clientebanca/productos/efectivo/cheque/cheque.htm>
<http://www.bde.es/clientebanca/productos/cambio/transferencia.htm>
http://portal.lacaixa.es/home/particulares_es.html
<http://www.correos.es/dinamic/plantillas/Particulares.asp>
http://www.navactiva.com/es/documentacion/medios-de-pago-internacionales_580
<http://pages.ebay.es/help/sell/bankpay.html>
http://www.caixagalicia.es/wvio004_contenido/docs/wvio004c_soluciones_pago_por_internet.pdf
<http://www.bancopopular.es/popular-web/404.aspx>
https://www.deutsche-bank.es/pbc/recfondos/pdf/iban_guia.pdf
<http://www.gabilos.com/comosehace/DocumentosCambiarios/textoLetraCambio.htm>
http://www.bde.es/clientebanca/simuladores/simulador_deposito+TAE.htm#topForm1
<http://www.calculodehipoteca.net/simuladores/amortizacion-2/>
http://empresa.lacaixa.es/comercioexterior/forfaiting_es.html
<http://www.rankia.com/>
<http://www.iberclear.es>
<http://www.bolsamadrid.es>
<http://www.dgsfp.meh.es/direcciongeneral/ladgsfp.asp>
<http://www.dgsfp.meh.es/Gaspar/SEformalizarPoliza.asp>
<http://susegurodecredito.com/simulador.php>
http://www.educaconta.com/2010/09/como-elaborar-la-conciliacion-bancaria_02.html
<http://eltamiz.com/elcedazo/2010/05/03/entendiendo-una-cuenta-corriente-ii/>
http://www.edufinet.com/index.php?option=com_content&task=view&id=1403&Itemid=377
<http://ricoyfeliz.net/2010/07/manual-de-la-tarjeta-de-credito-parte-4-liquidacion-de-deuda/>
<http://www.vitutor.com/>
<http://www.ematematicas.net/>
<http://www.amolasmates.es/>
<http://www.fogain.org>
<http://www.TodaLaLey.com>
<http://www.youtube.com/watch?v=ni-HikFkqB4&feature=related> (El origen del dinero y el sistema bancario)
<http://www.youtube.com/watch?v=Jjf-4hTqFBA&feature=related> (El fraude de los bancos en 2 minutos)
<http://www.youtube.com/watch?v=zigHDdlosM8&feature=related> (El dinero es deuda)
<http://www.youtube.com/watch?v=MqogqyPXBLM&feature=related> (EL adn de la burbuja inmobiliaria)
<http://www.youtube.com/watch?v=hIUvLaLiaKU&feature=related> (españistan)
<http://www.youtube.com/watch?v=x9KhyEjDMR0&feature=related> (simiocracia)
<http://www.youtube.com/watch?v=MFjXIK-yHLw&feature=related> (españistan 2)
<http://www.youtube.com/watch?v=6cx3uml0lpo&feature=related> (abadía explica crisis)
<http://www.youtube.com/watch?v=J6i7fOETUIE&feature=related> (reclamar comisiones)
http://www.youtube.com/watch?v=8t_46PiNTK4&feature=relmfu (CIRBE)
<http://www.youtube.com/watch?v=ix4C4r2J7nQ&feature=relmfu> (ASNEF)
<http://www.youtube.com/watch?v=s8Sf6GEmBQ4> (ley de morosidad)
<http://www.youtube.com/watch?v=2ykQ6MXP0-U> (rendas pospagables e prepagables)

<http://excelavanzado.com/financieras.htm>
<http://www.masterfinanciero.es/search/label/Capitalizaci%C3%B3n>
<http://www.masterfinanciero.es/search/label/cuenta%20corriente>
http://www.edufinet.com/index.php?option=com_content&task=view&id=315&Itemid=83
http://www.bde.es/bde/es/areas/supervision/normativa/regulacion/Auxiliares/Auxiliares_financieros.html
http://www.bde.es/bde/es/secciones/servicios/Particulares_y_e/Servicio_de_Recl/
<http://www.finanzasparatodos.es/>
<http://app.bde.es/sac/app/search?CFG=atencionCli.xml&TipoFormato=XSL&Paginate=OPEN>
<http://app.bde.es/sac/app/search?CFG=atencionCli.xml&TipoFormato=XSL&Paginate=OPEN>
https://sedeelectronica.bde.es/sede/es/menu/ciudadanos/Reclamaciones___2e85b7714582d21.html
http://www.bde.es/bde/es/secciones/servicios/Particulares_y_e/Tarifas_de_comis/Tipos_de_interes_y_comisiones.html
<http://app.bde.es/csfwciu/faces/csfwciuia/jsp/op/InicioSesion/PantallaInicioSesion.jsp>
http://app.bde.es/clf_www/leyes.jsp?id=104791&tipoEnt=0
<http://www.bde.es/bde/es/secciones/normativas/>
<http://www.bde.es/bde/es/secciones/sobreelbanco/funcion/Funciones.html>
http://www.bde.es/bde/es/secciones/sobreelbanco/organizacion/Organos_rectores/
<http://www.bde.es/bde/es/secciones/sobreelbanco/organizacion/Organigrama/>
http://www.bde.es/bde/es/secciones/sobreelbanco/organizacion/Organizacion_ter/
http://www.bde.es/bde/es/secciones/sobreelbanco/historiabanco/Del_Banco_de_San/
<http://www.bde.es/bde/es/secciones/eurosistema/>
<http://www.youtube.com/watch?v=3rfERNjGZQY> (calculo das variables na capitalización simple)
<http://www.youtube.com/watch?v=TQJKlyZ6dEc> (capitalización simple Aparicio)
<http://www.youtube.com/watch?v=hNuZ505DCK8> (funcións de excell para a capitalización composta)
<http://ciberconta.unizar.es/finanzas/01-P-capitalizacion.htm> (Exemplo capitalizacion composta con excell función financeiras)
<http://www.youtube.com/watch?v=54FVWidCZu4> (comparacion capitalizacion simple e composta)
<http://www.youtube.com/watch?v=QilhxNaxfBI> (curso de excell financiero)
<http://www.youtube.com/watch?v=4qoDW7kK-1M> (curso de excell financiero)
http://www.youtube.com/watch?v=88J_WUO3tJQ (curso de excell financiero)
<http://www.youtube.com/watch?v=7qIYP3BDpEU> (curso básico de excell 2007)
<http://www.youtube.com/watch?v=y-xtXcDjqfo> (formulas excell 2010)
<http://www.youtube.com/watch?v=5M3EqcP6bYA> (funciones financieras en excell 2010)
<http://www.youtube.com/watch?v=6nHUbJyQUcg> (función buscar v en excell 2010)
<http://www.youtube.com/watch?v=FjvbojgXCYk> Excel hecho fácil. (función buscar v en excell 2010)
<http://www.excelavanzado.com/2008/09/solver-y-buscar-objetivo.html> (funcion buscar objetivo y solver Aparicio)
http://www.youtube.com/watch?v=j_nS6YReiN0 (funcion buscar objetivo y solver Aparicio)
http://www.youtube.com/watch?v=VcAqRwb-_s jaumenet (funcion buscar objetivo y solver)
<http://www.youtube.com/watch?v=-MomOE7qAhE> Solver. Excell hecho fácil (funcion buscar objetivo y solver)
<http://www.youtube.com/watch?v=x8tN5mP2TeY> exemplo programación lineal Solver. Excell hecho facilv(funcion buscar objetivo y solver)
<http://www.jaumenet.com> (funcion buscar objetivo y solver)

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Sistema financeiro español	O obxectivo principal de calquera mercado é o troco de bens e servizos. Cada individuo está disposto a prescindir dos bens ou servizos que lle sobran e entregárllelos a outro individuo que precise deles e os estea a demandar. Pero a busca de esa outra persoa demandante do que nos sobra resulta difícil e cando menos custosa. Aparecen os intermediarios para facilitar ese contacto. Cando esta filosofía se aplica ao diñeiro estamos ante o sistema financeiro que podemos dicir que é o lugar onde se concilian as necesidades dos aforradores e dos investidores. O mercado financeiro español ven de sufrir nas últimas décadas unha serie de profundas transformacións, trocos debidos en gran parte á integración de España na Unión Europea o que levou consigo a <u>homologación dos sistemas financeiros dos países que forman parte da Unión.</u>	6	5
2	Formas e medios de pagamento/cobramento.	O diñeiro, como unidade de valor e de troco, emprégase como medio de pagamento e de cobramento. Convén estudar as súas funcións, así como a súa evolución histórica. Ademais do diñeiro existen outros medios de cobramento e pagamento, que deben ser coñecidos polo alumnado. Describiremos estes e traballaremos cos <u>documentos máis habituais, empregados tanto no mercado interior como no exterior.</u>	12	5
3	O curto prazo: a capitalización simple e as súas aplicacións.	Principiaremos esta unidade, co repaso de conceptos matemáticos básicos: cociente, fraccións, razóns, proporcións, potencias, resultados absolutos e relativos, porcentaxes, aumentos e diminucións, regras de compañía e os aplicaremos a exercicios prácticos. Non pretendemos un estudo exhaustivo, senón un repaso que será un resumo rigoroso, a fin de que os alumnos/as non teñan lagoas matemáticas e poda entender as demostracións conceptuais de unidades posteriores. A equivalencia financeira -instrumento básico deste módulo- é o concepto central sobre o que xiran o fenómeno financeiro. E o achegamento á equivalencia financeira require detérmolos en conceptos previos como son suxeito financeiro, sistema financeiro, operación financeira, lei financeira... Dentro das operacións financeiras diferenciaremos entre as que se realizan en prazos inferiores a un ano, doutras. E por iso nesta unidade e na seguinte acometemos o estudo do curto prazo. A obtención dos xuros é o obxectivo básico de todo sistema bancario privado. Os bancos intercambian diñeiro, recollendo o aforo do público, mediante o pago dun prezo. ¿Quen non ten unha conta de aforo ou unha conta corrente aberta nun banco ou nunha caixa de aforros? Non é preciso estar involucrado no mundo empresarial para ter coñecemento da existencia destes instrumentos financeiros, xa que case que toda persoa física posúe algunha conta. A aplicación práctica máis estendida dos xuros simples son as contas corrente e de crédito.	36	20
4	O curto prazo: actualización e equivalencia simple. Xestión e negociación de efectos comerciais.	No comercio é frecuente empregar incentivos para aumentar as vendas. Entre estes destacamos o aprazamento e o fraccionamento dos pagamentos. Hoxe en día e case que imposible pensar en compravendas ao contado. A maioría das empresas facturan a prazos, frecuentemente inferiores a 90 días. Isto non quere dicir que esperen ese tempo a cobrar. É frecuente que acudan ás entidades de depósito a solicitar un anticipo sobre o dereito de cobro que posúen. A negociación das letras constitúe unha das máis importantes, senón a máis, operacións das entidades de depósito. Os contratos de operacións financeiras entre debedor e acredor son tan diferentes coma as necesidades de financiamento que se pretendan solucionar. Grazas ao principio da equivalencia financeira, as situacións pactadas poden ser substituídos por outras, sempre e cando ningunha <u>das dúas partes resulte prexudicada financeiramente.</u>	30	20
5	O longo prazo: capitalización, actualización e equivalencia compostas. Rendas e préstamos.	Na unidade anterior, explicabamos que cos xuros xerados nun período podíanse facer dúas cousas: retiralos do sistema financeiro ou reinvestilos. Esta segunda opción é o obxecto de estudo da capitalización composta. Dentro dela, a dificultade máis salientable que nos atoparemos será o emprego de diversos tipos de xuro. Os capitais con vencemento futuro son unha promesa de pagamento para o debedor e unha promesa de cobramento para o acredor. Como a actividade económica-financeira traballa no presente, no momento actual, é preciso trasladar esas promesas de pagamento (cobramento) futuro ao momento presente, a fin de obter liquidez inmediata. Isto faise a través da actualización. O feito fundamental e diferenciador da equivalencia simple e composta está relacionado co nu focal. Para a simple en cada punto se da unha equivalencia e na composta a equivalencia é única para tódolos puntos. Continuaremos esta unidade didáctica, expoñendo as bases conceptuais e de clasificación de rendas. O estudo das rendas circunscribímolo á capitalización (actualización racional) composta. Dentro do extenso mundo das rendas, imos analizar soamente as rendas constantes. Como na práctica cotiá, moitas das rendas que nos reais están relacionadas co salario e este recíbese de forma non anual. A percepción mensual é a máis frecuente. E por isto, as correntes de pagamentos adaptación a esta mesma frecuencia. A maioría de empresas -e tamén os particulares- teñen que acudir ao longo da súa vida algunha vez a solicitar un préstamo coidamos que o estudo dos mesmos ten que facerse. Faremos primeiramente unha exposición breve do concepto xurídico e de seguido unha descrición do préstamo bancario, establecendo tamén a diferenciación cos créditos. Dentro dos diferentes tipos de préstamo bancario, presentaremos aqueles nos que os xuros se pagan periodicamente, para devolver o capital cunha soa entrega ao final da vida do mesmo, para seguir con aquel no que o prestameiro obrígase a facer un desembolso único que comprenderá a devolución do principal máis totalidade dos xuros. Aínda que a forma máis típica de atender un préstamo é aquela na que o prestameiro entrega periodicamente unha cantidade (constante ou variable) para cubrir os xuros xerados e para ir diminuíndo a débeda. Trátase polo tanto de atender préstamos a través de rendas, e polo tanto pode ser pactada calquera delas, se ben a situación máis común é o emprego de rendas constantes e pospagables, ao que se coñece como préstamo francés. Analizaremos tamén o préstamo italiano que é aquel no que as cotas de amortización son constantes. Debido á proliferación dos préstamos referenciados, iniciaremos aos alumnos/as neles. Cando unha persoa solicita un préstamo faíno case convencido que a mellora da súa situación financeira levarao a cancelalo anticipadamente. Así mesmo, o prestamista pode decidir vender os seus dereitos de cobramento a un outro. Estas operacións que vimos de sinalar, tecnicamente coñécense co nome de plena propiedade, usufruto e núa propiedade, <u>conceptos cos que remataremos a presente unidade de traballo.</u>	42	15

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
6	Produtos financeiros de pasivo e de activo. Os servizos financeiros.	Pretendemos dar a coñecer os produtos financeiros máis empregados, tanto de activo coma de pasivo; principiaremos polo análise dos balances das entidades de depósito parándonos na análise do pasivo (captación de fondos) e do activo (aplicación dos fondos), que é de onde toman o nome os instrumentos financeiros. E sabido por todos que os bancos intercambian diñeiro, recollendo o aforro do público, mediante o pago dun prezo. Esta operación que constitúen un pasivo para a entidade emisora pode facerse a través de múltiples produtos, aínda que o máis popular de entre eles é a conta corrente, que xa analizamos noutra unidade anterior. Ao analizar o activo das entidades de depósito, a partida máis importante e a constituída polos créditos e os préstamos. Pero non é a única, xa que os créditos, as operacións de desconto, de arrendamento, de créditos de firma ou avais, pertencen ao activo das entidades bancarias, xa que todas elas levan implícito un dereito de cobro sobre os clientes. Todas estas operacións son as que estudaremos ao longo deste capítulo. Se ben a operación típica e habitual das entidades bancarias é a captación de diñeiro para seren prestado, nas contas de resultados destas entidades teñen máis importancia cuantitativa os servizos financeiros. Abordaremos tamén o estudo dos máis coñecidos: transferencias, diñeiro plástico, caixeiros automáticos.	12	10
7	Os valores mobiliarios. O mercado de valores.	A Bolsa (de valores), verba tabú fai uns poucos anos, e agora tan popularizada, tan de moda que ata ten un subespazo propio nos telexornais. A función principal deste mercado, e doutros, consiste en proporcionar liquidez aos títulos en circulación, aos xa emitidos, co fin de aumentar a súa aceptación por parte dos aforradores, xa que un non compra se soubera que non vai poder vendelo cando precise liquidez. E neste mercado, secundario oficial e regulado que é a Bolsa de valores pónense en contacto os aforradores cos demandantes de recursos ou investidores, para obter o financiamento a longo prazo. Existen tamén outros mercados de carácter financeiro onde se obtén o financiamento do que estamos a falar. E son estes mercados o lugar onde as grandes empresas e o Estado poden obter financiamento non bancario. Principiaremos asociando os empréstitos con certa categoría de valores mobiliarios. Diferenciaremos entre o financiamento non bancario ao sector público, do que obtén o sector privado, e dentro de cada unha destas categorías analizaremos os diversos produtos que se poden atopar, analizando os parecidos e diferenzas entre eles. E remataremos co estudo dos mercados e das operacións que neles se efectúan.	18	10
8	A planificación e o control da tesouraría.	Xa tratados os medios de cobramento e pagamento máis importantes empregados nas transaccións comerciais, comezaremos o estudo da tesouraría da empresa así como a xestión e análise da tesouraría. Para rematar, expoñeremos a forma de elaborar un presuposto de tesouraría así como a de extraer conclusións, a través da análise da tesouraría.	12	5
9	O sector dos seguros.	O sector de seguros en España forma parte do sistema financeiro español e polo tanto haberá unha serie de organismos e entidades que forman parte del. As entidades aseguradoras, para poder vender seguros precisan a autorización expresa da Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións para poder actuar nos respectivos ramos, entendidos estes coma conxunto de riscos de características similares. A actividade do seguro persegue proporcionar aos individuos e as empresas expostas a certos riscos protección financeira e seguridade contra as consecuencias derivadas da aparición de determinados sucesos. Adentrámonos no mundo do seguro, e procederemos ao estudo dos distintos tipos de seguros que existen: persoais, de danos, patrimoniais e combinados ou multirisco. Coma nos últimos anos os factores demográficos, financeiros e económicos veñen de despertar o interese por complementar as prestacións da seguridade social pública, se favorece o desenrolo de plans de pensións privados, nas súas diversas modalidades, así como de produtos similares de previsión como son os seguros asociados á xubilación.	24	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Sistema financeiro español	6

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Clasifícanse as organizacións, as entidades e os tipos de empresas que operan no sistema financeiro español.
CA2.2 Precísáronse as institucións de crédito e as financeiras bancarias e non bancarias, e describíronse as súas principais características.
CA2.3 Diferenciáronse os mercados dentro do sistema financeiro español en relación cos produtos financeiros que se empregan habitualmente na empresa.
CA2.4 Relaciónáronse as funcións principais de cada intermediario financeiro.

4.1.e) Contidos

Contidos
Institucións financeiras bancarias: Banco Central Europeo, Banco de España, banca privada e caixas de aforros.
Institucións financeiras non bancarias: entidades aseguradoras.
Mercados financeiros.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Formas e medios de pagamento/cobramento.	12

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Aplica métodos de control de tesouraría e describe as súas fases.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Diferenciáronse os fluxos de entrada e saída de tesouraría (cobramentos e pagamentos) e a documentación relacionada con eles.

4.2.e) Contidos

Contidos
Documentos e medios de cobramento e pagamento da empresa.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O curto prazo: a capitalización simple e as súas aplicacións.	36

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO
RA3 - Efectúa cálculos financeiros básicos, para o que identifica e aplica as leis financeiras correspondentes.	NO
RA4 - Efectúa as operacións bancarias básicas e interpreta a documentación asociada.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.7 Identifícanse os servizos básicos que nos ofrecen os intermediarios financeiros bancarios e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA2.8 Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.
CA3.2 Calculouse o xuro simple e composto de diversos instrumentos financeiros.
CA3.4 Descríbense as implicacións do tempo e do tipo de xuro neste tipo de operacións.
CA3.5 Diferenciáronse os conceptos do tanto nominal e xuro efectivo ou taxa anual equivalente.
CA3.6 Diferenciáronse as características dos tipos de comisións dos produtos financeiros máis habituais na empresa.
CA3.7 Identifícanse os servizos básicos que ofrecen os intermediarios financeiros bancarios, e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA4.1 Liquidouse unha conta bancaria e unha de crédito polos métodos máis habituais.
CA4.7 Relaciónáronse as operacións financeiras bancarias coa capitalización simple e composta, e o desconto simple.
CA4.8 Comparáronse produtos financeiros baixo as variables de custo e rendibilidade.
CA4.9 Utilizáronse ferramentas informáticas específicas do sistema operativo bancario.

4.3.e) Contidos

Contidos
Instrumentos financeiros bancarios e de financiamento, investimento e servizos: contas correntes e de crédito, préstamo, desconto comercial, carteira de valores, imposicións a prazo, transferencias, domiciliacións, xestión de cobramentos e pagamentos e ba
Rendibilidade do investimento.
Custo do financiamento.
Capitalización simple e composta.
Tipo de xuro efectivo ou taxa anual equivalente. Tantos por cento equivalentes.
Comisións bancarias: identificación e cálculo.
Operacións bancarias de capitalización simple e desconto simple.

Contidos
Documentación relacionada coas operacións bancarias.
Aplicacións informáticas de operativa bancaria.
Servizos bancarios en liña máis habituais.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	O curto prazo: actualización e equivalencia simple. Xestión e negociación de efectos comerciais.	30

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO
RA3 - Efectúa cálculos financeiros básicos, para o que identifica e aplica as leis financeiras correspondentes.	NO
RA4 - Efectúa as operacións bancarias básicas e interpreta a documentación asociada.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.7 Identifícanse os servizos básicos que nos ofrecen os intermediarios financeiros bancarios e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA2.8 Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.
CA3.1 Diferenciouse entre as leis financeiras de capitalización simple e de actualización simple.
CA3.3 Calculouse o desconto simple de diversos instrumentos financeiros.
CA3.4 Describíronse as implicacións do tempo e do tipo de xuro neste tipo de operacións.
CA3.5 Diferenciáronse os conceptos do tanto nominal e xuro efectivo ou taxa anual equivalente.
CA3.6 Diferenciáronse as características dos tipos de comisións dos produtos financeiros máis habituais na empresa.
CA3.7 Identifícanse os servizos básicos que ofrecen os intermediarios financeiros bancarios, e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA4.2 Calculouse o líquido dunha negociación de efectos.
CA4.7 Relaciónáronse as operacións financeiras bancarias coa capitalización simple e composta, e o desconto simple.
CA4.8 Comparáronse produtos financeiros baixo as variables de custo e rendibilidade.
CA4.9 Utilizáronse ferramentas informáticas específicas do sistema operativo bancario.

4.4.e) Contidos

Contidos
Instrumentos financeiros bancarios e de financiamento, investimento e servizos: contas correntes e de crédito, préstamo, desconto comercial, carteira de valores, imposicións a prazo, transferencias, domiciliacións, xestión de cobramentos e pagamentos e ba
Rendibilidade do investimento.
Custo do financiamento.
Actualización simple.
Tipo de xuro efectivo ou taxa anual equivalente. Tantos por cento equivalentes.

Contidos
Comisións bancarias: identificación e cálculo.
Operacións bancarias de capitalización simple e desconto simple.
Documentación relacionada coas operacións bancarias.
Aplicacións informáticas de operativa bancaria.
Servizos bancarios en liña máis habituais.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	O longo prazo: capitalización, actualización e equivalencia compostas. Rendas e préstamos.	42

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO
RA3 - Efectúa cálculos financeiros básicos, para o que identifica e aplica as leis financeiras correspondentes.	NO
RA4 - Efectúa as operacións bancarias básicas e interpreta a documentación asociada.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.7 Identifícaronse os servizos básicos que nos ofrecen os intermediarios financeiros bancarios e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA2.8 Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.
CA3.2 Calculouse o xuro simple e composto de diversos instrumentos financeiros.
CA3.4 Describíronse as implicacións do tempo e do tipo de xuro neste tipo de operacións.
CA3.5 Diferenciáronse os conceptos do tanto nominal e xuro efectivo ou taxa anual equivalente.
CA3.6 Diferenciáronse as características dos tipos de comisións dos produtos financeiros máis habituais na empresa.
CA3.7 Identifícaronse os servizos básicos que ofrecen os intermediarios financeiros bancarios, e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA4.3 Diferenciáronse as variables que interveñen nas operacións de préstamos.
CA4.4 Relaciónáronse os conceptos integrantes da cota do préstamo.
CA4.5 Describíronse as características do sistema de amortización de préstamos polos métodos máis habituais.
CA4.6 Calculouse o cadro de amortización de préstamos sinxelos polos métodos máis habituais.
CA4.7 Relaciónáronse as operacións financeiras bancarias coa capitalización simple e composta, e o desconto simple.
CA4.8 Comparáronse produtos financeiros baixo as variables de custo e rendibilidade.
CA4.9 Utilizáronse ferramentas informáticas específicas do sistema operativo bancario.

4.5.e) Contidos

Contidos
Instrumentos financeiros bancarios e de financiamento, investimento e servizos: contas correntes e de crédito, préstamo, desconto comercial, carteira de valores, imposicións a prazo, transferencias, domiciliacións, xestión de cobramentos e pagamentos e ba
Instrumentos financeiros non bancarios de financiamento, investimento e servizos: leasing, renting e factoring.
Rendibilidade do investimento.

Contidos
Custo do financiamento.
Capitalización simple e composta.
Tipo de xuro efectivo ou taxa anual equivalente. Tantos por cento equivalentes.
Comisións bancarias: identificación e cálculo.
Operacións bancarias de capitalización composta e desconto composto.
Documentación relacionada coas operacións bancarias.
Aplicacións informáticas de operativa bancaria.
Servizos bancarios en liña máis habituais.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Produtos financeiros de pasivo e de activo. Os servizos financeiros.	12

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO
RA3 - Efectúa cálculos financeiros básicos, para o que identifica e aplica as leis financeiras correspondentes.	NO
RA4 - Efectúa as operacións bancarias básicas e interpreta a documentación asociada.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.3 Diferenciáronse os mercados dentro do sistema financeiro español en relación cos produtos financeiros que se empregan habitualmente na empresa.
CA2.5 Diferenciáronse os principais instrumentos financeiros bancarios e non bancarios, e describíronse as súas características.
CA2.7 Identificáronse os servizos básicos que nos ofrecen os intermediarios financeiros bancarios e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA2.8 Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.
CA2.9 Operouse con medios telemáticos de banca en liña e afíns.
CA2.10 Formalizáronse documentos relacionados coa contratación, a renovación e a cancelación de produtos financeiros habituais na empresa.
CA3.6 Diferenciáronse as características dos tipos de comisións dos produtos financeiros máis habituais na empresa.
CA3.7 Identificáronse os servizos básicos que ofrecen os intermediarios financeiros bancarios, e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA4.8 Comparáronse produtos financeiros baixo as variables de custo e rendibilidade.
CA4.9 Utilizáronse ferramentas informáticas específicas do sistema operativo bancario.

4.6.e) Contidos

Contidos
Instrumentos financeiros bancarios e de financiamento, investimento e servizos: contas correntes e de crédito, préstamo, desconto comercial, carteira de valores, imposicións a prazo, transferencias, domiciliacións, xestión de cobramentos e pagamentos e ba
Instrumentos financeiros non bancarios de financiamento, investimento e servizos: leasing, renting e factoring.
Outros instrumentos de financiamento.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Os valores mobiliarios. O mercado de valores.	18

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO
RA3 - Efectúa cálculos financeiros básicos, para o que identifica e aplica as leis financeiras correspondentes.	NO
RA4 - Efectúa as operacións bancarias básicas e interpreta a documentación asociada.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.2 Precísáronse as institucións de crédito e as financeiras bancarias e non bancarias, e describíronse as súas principais características.
CA2.3 Diferenciáronse os mercados dentro do sistema financeiro español en relación cos produtos financeiros que se empregan habitualmente na empresa.
CA2.4 Relacionáronse as funcións principais de cada intermediario financeiro.
CA2.7 Identifícaronse os servizos básicos que nos ofrecen os intermediarios financeiros bancarios e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA2.8 Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.
CA2.9 Operouse con medios telemáticos de banca en liña e afíns.
CA2.10 Formalizáronse documentos relacionados coa contratación, a renovación e a cancelación de produtos financeiros habituais na empresa.
CA3.6 Diferenciáronse as características dos tipos de comisións dos produtos financeiros máis habituais na empresa.
CA3.7 Identifícaronse os servizos básicos que ofrecen os intermediarios financeiros bancarios, e os documentos necesarios para a súa contratación.
CA4.8 Comparáronse produtos financeiros baixo as variables de custo e rendibilidade.
CA4.9 Utilizáronse ferramentas informáticas específicas do sistema operativo bancario.

4.7.e) Contidos

Contidos
Outros instrumentos de financiamento.
Rendibilidade do investimento.
Custo do financiamento.
Comisións bancarias: identificación e cálculo.
Documentación relacionada coas operacións bancarias.
Aplicacións informáticas de operativa bancaria.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	A planificación e o control da tesouraría.	12

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Aplica métodos de control de tesouraría e describe as súas fases.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Describiuse a función e os métodos do control da tesouraría na empresa.
CA1.3 Formalizáronse os libros e os rexistros de tesouraría.
CA1.4 Executáronse as operacións do proceso de arqueamento e cadramento da caixa, e detectáronse as desviacións.
CA1.5 Cotexouse a información dos extractos bancarios co libro de rexistro do banco.
CA1.6 Descríbóronse as utilidades dun calendario de vencementos en termos de previsión financeira.
CA1.7 Relacionouse o servizo de tesouraría e o resto de departamentos, empresas e entidades externas.
CA1.8 Utilizáronse medios telemáticos, de administración electrónica e outros substitutivos da presentación física dos documentos.
CA1.9 Efectuáronse os procedementos de acordo cos principios de responsabilidade, seguridade e confidencialidade da información.

4.8.e) Contidos

Contidos
Métodos do control de xestión de tesouraría: finalidade e características.
Libros de rexistros de tesouraría: caixa, bancos, contas da clientela e provedores, e efectos para pagar e para cobrar.
Control de caixa e banco: arqueamentos e cadramentos de caixa, e conciliación bancaria.
Aplicacións informáticas de xestión de tesouraría.
Subvencións, provedores e avais.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	O sector dos seguros.	24

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Realiza os trámites de contratación, renovación e cancelación correspondentes a instrumentos financeiros básicos de financiamento, investimento e servizos desta índole que se utilizan na empresa, e describiuse a finalidade de cada un.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.6 Clasifícanse os tipos de seguros da empresa e os elementos que conforman un contrato de seguro.
CA2.8 Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.
CA2.9 Operouse con medios telemáticos de banca en liña e afíns.
CA2.10 Formalizáronse documentos relacionados coa contratación, a renovación e a cancelación de produtos financeiros habituais na empresa.

4.9.e) Contidos

Contidos
Institucións financeiras non bancarias: entidades aseguradoras.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS ESIXIBLES

Os mínimos esixibles, consideramos que deben ser:

CA1.1. Describiuse a función e os métodos do control da tesouraría na empresa.

CA1.2. Diferenciáronse os fluxos de entrada e saída de tesouraría (cobramentos e pagamentos) e a documentación relacionada con eles.

CA1.3. Formalizáronse os libros e os rexistros de tesouraría.

CA1.4. Executáronse as operacións do proceso de arqueamento e cadramento da caixa, e detectáronse as desviacións.

CA1.5. Cotexouse a información dos extractos bancarios co libro de rexistro do banco.

CA1.6. Describíronse as utilidades dun calendario de vencementos en termos de previsión financeira.

CA1.7. Relacionouse o servizo de tesouraría e o resto de departamentos, empresas e entidades externas.

CA1.8. Utilizáronse medios telemáticos, de administración electrónica e outros substitutivos da presentación física dos documentos.

CA1.9. Efectuáronse os procedementos de acordo cos principios de responsabilidade, seguridade e confidencialidade da información.

CA2.1. Clasificáronse as organizacións, as entidades e os tipos de empresas que operan no sistema financeiro español.

CA2.2. Precísáronse as institucións de crédito e as financeiras bancarias e non bancarias, e describíronse as súas principais características.

CA2.3. Diferenciáronse os mercados dentro do sistema financeiro español en relación cos produtos financeiros que se empregan habitualmente na empresa.

CA2.4. Relacionáronse as funcións principais de cada intermediario financeiro.

CA2.5. Diferenciáronse os principais instrumentos financeiros bancarios e non bancarios, e describíronse as súas características.

CA2.6. Clasificáronse os tipos de seguros da empresa e os elementos que conforman un contrato de seguro.

CA2.7. Identificáronse os servizos básicos que nos ofrecen os intermediarios financeiros bancarios e os documentos necesarios para a súa contratación.

CA2.8. Calculouse a rendibilidade e o custo financeiro dalgúns instrumentos financeiros de investimento.

CA2.9. Operouse con medios telemáticos de banca en liña e afíns.

CA2.10. Formalizáronse documentos relacionados coa contratación, a renovación e a cancelación de produtos financeiros habituais na empresa.

CA3.1. Diferenciouse entre as leis financeiras de capitalización simple e de actualización simple.

CA3.2. Calculouse o xuro simple e composto de diversos instrumentos financeiros.

CA3.3. Calculouse o desconto simple de diversos instrumentos financeiros.

CA3.4. Describíronse as implicacións do tempo e do tipo de xuro neste tipo de operacións.

CA3.5. Diferenciáronse os conceptos do tanto nominal e xuro efectivo ou taxa anual equivalente.

CA3.6. Diferenciáronse as características dos tipos de comisións dos produtos financeiros máis habituais na empresa.

CA3.7. Identificáronse os servizos básicos que ofrecen os intermediarios financeiros bancarios, e os documentos necesarios para a súa contratación.

CA4.1. Liquidouse unha conta bancaria e unha de crédito polos métodos máis habituais.

CA4.2. Calculouse o líquido dunha negociación de efectos.

CA4.3. Diferenciáronse as variables que interveñen nas operacións de préstamos.

CA4.4. Relacionáronse os conceptos integrantes da cota do préstamo.

CA4.5. Describíronse as características do sistema de amortización de préstamos polos métodos máis habituais.

CA4.6. Calculouse o cadro de amortización de préstamos sinxelos polos métodos máis habituais.

CA4.7. Relacionáronse as operacións financeiras bancarias coa capitalización simple e composta, e o desconto simple.

CA4.8. Comparáronse produtos financeiros baixo as variables de custo e rendibilidade.

CA4.9. Utilizáronse ferramentas informáticas específicas do sistema operativo bancario.

A AVALIACIÓN

A Orde de 12 de xullo de 2011 regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado de ensinanzas de formación profesional inicial (DOG 15/07/2011).

A avaliación consiste na valoración da aprendizaxe do alumnado e do ensino polo profesor/a. Haberá que avaliar tanto a competencia xeral e as capacidades profesionais (A), coma a madurez do alumnado, coma o proceso educativo (B) (faise no apartado 7 desta programación).

A) Respecto da avaliación da aprendizaxe dos alumnos/as subliñamos que hai diferentes tipos de avaliación, segundo o momento no que van ser realizadas.

¿Cando se avalía?

Ao comezar o proceso de aprendizaxe faremos unha avaliación inicial, para coñecer o nivel dos diferentes alumnos, de forma que se poidan adaptar as aprendizaxes ás diferenzas individuais. (desenvolvido no epígrafe 8.1 desta programación).

Durante o proceso de aprendizaxe seguiranse os progresos do alumnado: avaliación continua.

A materia que estamos a programar corresponde á modalidade presencial polo que o proceso avaliativo ten que descansar nos principios de asistencia e de continuidade

Ao final do proceso de aprendizaxe mediremos a consecución dos obxectivos marcados: avaliación final.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

O proceso de valoración da aprendizaxe do alumnado debe ter en conta que, o obxectivo da avaliación vai ser a obtención de información que sirva como referencia para cualificar o/a alumno/a. Haberá que proceder, pois, á unha recolleita de datos sobre algúns aspectos.

Imos propoñer instrumentos que nos permitan valorar tanto a participación do/a alumno/a en clase (a), como a adquisición de coñecementos e dos procedementos (b).

a) Ao ser para o réxime presencial esta programación e en base ao artigo 25 da citada Orde de 12 de xullo de 2011, a avaliación ten que ser continua. Isto supón que a evolución do/a alumno/a será seguida día a día, polo que teremos que controlar a non asistencia do alumnado ás actividades programada.

O instrumento que propoñemos será, polo tanto, o control da asistencia diaria por parte do profesor. Este control debe dotarse do aspecto formal para poder aplicar a perda do dereito de avaliación continua. O programa XADE permítenos levar a cabo esta laboura.

A perda do dereito á avaliación continua se trata no artigo 25 da Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial (DOG do 15 de xullo de 2011). No punto terceiro se establece que esa a perda do dereito á avaliación continua se producirá cando o/a alumno/a acumule un 10% de inasistencias inxustificadas con respecto á súa duración total e se lle comunique formalmente. Ademais, se regula que para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno/a na xustificación desas faltas, cuxa aceptación será acorde ao establecido no correspondente regulamento de réxime interior do centro.

b) A través da observación diaria valoraremos a participación do alumno/a en clase (tanto individual como en grupo) fixándonos na realización e correcta execución das tarefas, actividades ou exercicios que se propoñan para facer na aula. O profesor tomará nota das actuacións tanto

positivas como negativas de cada alumno/a nunha ficha deseñada ao efecto.

É importante a resolución de exercicios e cuestionarios e a realización de traballos e actividades individuais (tanto escritos como orais) cós fin de coñecer o grao de comprensión co que se van adquirindo os coñecementos e asimilando os procedementos e así poder poñer de manifesto as deficiencias ou erros na comprensión dos conceptos e procesos.

Convén que o alumno/a leve un caderno no que se recollan apuntamentos, traballos, actividades e exercicios que se vaian facendo, que estará en todo momento a disposición do profesor, para a súa valoración.

Puntuaremos a resolución de exercicios no encerado polos alumnos/as. Estas actuacións poden ser voluntarias ou obrigatorias.

Ademais, teremos en conta os traballos individuais que poidan proporse sobre aspectos concretos relativos aos contidos estudados ou sobre temas de actualidade relacionados con estes. Valorarase positivamente a calidade do contido do traballo e da documentación achegada, a presentación, o esforzo por achegar ideas orixinais e persoais e a claridade na exposición das conclusións.

Así mesmo e permanentemente, se medirá a colaboración e participación en actividades e traballos de grupo.

No desenvolvemento das aprendizaxes, cando se leven a cabo actividades e traballos de grupo (debates, informes, exposicións..) hai que cualificar os mesmos, avaliando tanto a calidade dos traballos como a claridade das exposicións e o interese e participación nas actividades, téndose en conta tamén a coordinación dos alumnos/as no grupo e o diálogo cos outros grupos.

Para todo isto faise preciso recoller por parte do profesor a intervención activa do alumno/a: formulación de dúbidas, resolución de exercicios propostos, colaboración cos compañeiros, participación e actitude dentro do grupo, intervencións voluntarias na resolución pública (no encerado) dos exercicios, ...

c) E por último, temos que valorar tanto a adquisición de coñecementos como dos procedementos.

Ademais da observación directa subliñada no apartado anterior, os alumnos/as realizarán unha ou varias probas obxectivas escritas, na que demostren tanto a adquisición de coñecementos como dos procedementos aprendidos.

A proba obxectiva versará sobre a materia tratada e comporase de contidos, tanto teóricos como prácticos, tendo estes últimos un maior peso (sobre o 80%). Inclúiranse nela preguntas sobre:

- * Definir brevemente algúns conceptos.
- * Comentar a veracidade ou falsidade de frases.
- * Elixir entre varias a resposta(s) correcta(s) (test).
- * Corrixir expresións matemáticas erróneas.
- * Verificar expresións.
- * Deducir fórmulas.
- * Demostrar certas igualdades.
- * Resolución de exercicios.

Antes da realización da proba, informaremos ao alumnado tanto o valor asignado a cada un dos apartados como a forma de superala (ver criterios de cualificación).

O profesor ten que adaptar a proba á duración da sesión(s) das que dispoña. Sen embargo contemplamos a posibilidade de pedir prestada outra sesión, para que así os alumnos/as dispoñan de máis tempo para realizar a proba. Isto nunca debe implicar que a proba se programe para máis tempo.

Non se lle repetirá a proba a aqueles alumnos/as que non se presenten o día e á hora establecida, agás causa moi xustificada que será valorada exclusivamente polo profesor do módulo.

Contemplamos a posibilidade de realizar probas de comprobación. Entendemos como tales aquelas que se farán sen aviso previo para fomentar nos alumnos/as un traballo constante por unha banda e para que o profesor/a comprobe o grao de asimilación da materia explicar por outra. No caso de se levaren a cabo soamente se terán en conta as cualificadas positivamente e servirán para redondear a nota que se obteña na proba escrita.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Supoñen a cuantificación do método de avaliación. A cualificación axustarase aos principios de publicidade e obxectividade:

A publicidade é un dereito dos alumnos/as o coñecer previamente como se vai cuantificar a cualificación, tanto a nivel de avaliacións como a nivel final. Por isto os criterios de avaliación e cualificación serán postos á súa disposición.

Ademais, todas as probas avaliadas serán mostradas e/ou entregadas aos alumnos/as, informándoos individualmente das deficiencias, erros e incorreccións detectadas nas mesmas.

Ao falar de obxectividade nos estamos a referir a equitatividade e rigorosidade na puntuación que se outorga aos distintos exercicios, colaboracións en clase, intervencións, ...

Diferenciamos entre:

- a) Cualificación de cada unidade de traballo (ou de varias; ou de parte dalgunha, en base á dificultade da mesma).
- b) Cualificación nas avaliacións parciais.
- c) Cualificación final do módulo.

a) ÁS PROBAS OBXECTIVAS que fagamos para valorar a adquisición de coñecementos e de procedementos valorarémolas entre 0 e 10 puntos e para superalas será preciso acadar 5 ou máis puntos.

En caso de terse feito probas de comprobación, como xa indicamos, soamente puntuarán positivamente. Poderán supoñer ata 1 punto, a engadir á nota da proba da unidade de traballo.

b) A cualificación das avaliacións parciais, 1º, 2ª e 3ª estará comprendida entre o 1 (mínima) e o 10 (máxima) e será o resultado de agregar a cualificación obtida nas probas celebradas no período a da participación activa do alumno/a.

AS PROBAS OBXECTIVAS ESCRITAS E/OU ORAIS, SUPORÁN O 80% DA NOTA.

A nota das probas soamente será a media aritmética das celebradas neses períodos se todas elas están superadas. Neste caso procederase a ponderala polo 80%.

De ter algunha proba suspensa a cualificación da avaliación parcial será negativa. Neste caso o/a alumno/a terá de recuperar unicamente a(s) parte(s) non superada(s).

A PARTICIPACIÓN INDIVIDUAL E/OU COLECTIVA SUPORÁ O 20% DA NOTA.

No caso de que a media aritmética das probas efectuadas neste período sexa igual ou maior que 5 ponderarase polo 80% e a esta nota engadirémolle ata 2 puntos pola aptitude e participación activa en clase

c) Para superar o módulo, haberá que ter avaliado positivamente todas e cada unha das probas realizadas.

Sen embargo, cando non máis de dúas delas non estiveran superadas pero a puntuación de cada unha superara os 4 puntos, procederase a calcular a media aritmética. De ser esta igual ou superior a 5 o/a alumno/a obterá a cualificación positiva no módulo.

A nota final do módulo obterase como media aritmética das avaliacións parciais desenvolvidas.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Para o alumnado que nas probas non acade os mínimos garánteselle unha proba de recuperación de mínimos na última semana do curso, despois de realizar as actividades de recuperación que se levarán a cabo entre a terceira avaliación e a avaliación final, cunha duración máxima de 3 semanas. (artigo 29 da Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado

de ensinanzas de formación profesional inicial (DOG 15/07/2011).

A citada proba constará de cuestións sobre os temas xa avaliados e versarán sobre os contidos mínimos desta programación.

Cada alumno/a terá que recuperar aquelas partes non superadas, que o profesor lle comunicará de forma individualizada.

Á estas probas lle asignaremos un valor de 10 puntos e para superalas hai que acadar máis de 4 puntos.

Como actividades específicas de recuperación que o/a alumno/a debe realizar de forma autónoma propoñemos:

- subministro de exercicios resoltos de repaso dos temas a avaliar.
- xuntanzas periódicas para resolver dúbidas puntuais, na hora de atención os/as alumnos/as e pais que debe figurar no horario do profesor, segundo marca a lexislación vixente.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado de ensinanzas de formación profesional inicial (DOG 15/07/2011) establece no artigo 25.5 que o alumnado que perdese o dereito á avaliación continua, co cal, por razóns de inasistencia reiterada, non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente para cada módulo profesional, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria previa á avaliación final de módulos correspondente.

En base á tal disposición, para o alumnado que teña perdido o dereito á avaliación continua, faise necesario o desenvolvemento dos SISTEMAS EXTRAORDINARIOS DE AVALIACIÓN.

A estes alumnos e alumnas:

Cando nos sexa demandada, facilitaremoslles información tanto sobre a materia coma da forma en que van ser avaliados. Poñeremos a súa disposición esta programación.

Indicaremoslles a bibliografía para a preparación do módulo. Realizarán UNHA ÚNICA PROBA ESCRITA comprensiva dos aspectos máis salientables tratados nas distintas unidades didácticas que compoñen a programación.

Esta proba incluírá apartados tanto teóricos como prácticos. Estes últimos terán un maior peso (75%).

A modo de exemplo, incluíranse preguntas como:

- Definir brevemente conceptos.
- Diferenciar entre conceptos.
- Comentar a veracidade ou falsidade de frases.
- Corrixir expresións matemáticas erróneas.
- Representar graficamente situacións financeiras.
- Interpretar gráficos financeiros.
- Verificar expresións matemáticas.
- Deducir fórmulas.
- Demostrar certas igualdades.
- Resolución de exercicios.

Consideramos que a proba final debe versar sobre algún destas actividades, xa que con elas podemos ver se cumpren os mínimos esixibles:

- Ø Describir a composición do funcionamento dos mercados financeiros.
- Ø Coñecer a estrutura do sistema financeiro, identificando os distintos tipos de entidades que o integran.
- Ø Identificar as principais funcións do Banco de España.
- Ø Manexarse na paxina web do Banco de España.

- Ø Identificar os diferentes tipos de entidades que operan no mercado supervisado polo Banco de España.
- Ø Identificar as particularidades da normativa contable das entidades do sistema bancario.
- Ø Coñecer as características principais dos servizos bancarios tipo e dos produtos financeiros de activo e de pasivo.
- Ø Catalogar e describir outras entidades financeiras como empresas de leasing, factoring, etc.
- Ø Interpretar noticias, publicidade,..., financeiras.
- Ø Describir a organización do sector de seguros.
- Ø Enumerar e diferenciar as formas que pode adoptar unha empresa de seguros.
- Ø Utilizar as normas que regulan os contratos de seguros.
- Ø Distinguir os elementos que forman parte dun contrato de seguro.
- Ø Clasificar diversos tipos de pólizas de seguros.
- Ø Diferenciar os diferentes tipos de entidades aseguradoras que operan no mercado asegurador.
- Ø Manexarse na paxina web de Dirección Xeral de Seguros.
- Ø Describir a organización do mercado de valores mobiliarios e identificar os organismos que interveñen, as súas funcións e relacións.
- Ø Distinguir entre títulos de renda fixa e variable, públicos e privados.
- Ø Interpretar noticias, publicidade,..., sobre o mercado de valores e sobre os produtos mobiliarios.
- Ø Interpretar a información aparecida en prensa diaria sobre a cotización e rendibilidade actual e histórica dos valores mobiliarios e índices de bolsa.
- Ø Manexarse na paxina web da CNMV.
- Ø Coñecer a posibilidade de investimentos colectivos: os fondos de investimento.
- Ø Describir a función dos intermediarios financeiros no mercado de valores.
- Ø Describir os procedementos de emisión, contratación, liquidación e compensación de valores.
- Ø Interpretar a información proporcionada polos índices bolsistas utilizados na Bolsa.
- Ø Diferenciar entre tantos proporcionais e tantos efectivos.
- Ø Entender o significado da TAE.
- Ø Resolver exercicios sobre capitalización, actualización e equivalencia simple.
- Ø Resolver exercicios sobre contas correntes e de crédito
- Ø Diferenciar entre as diferentes formas de cobramento das letras: xestión e negociación de efectos.
- Ø Resolver exercicios sobre xestión e negociación de efectos.
- Ø Resolver exercicios sobre capitalización, actualización e equivalencia simple.
- Ø Resolver exercicios sobre rendas e préstamos

Antes da realización da proba, informáremolos tanto do valor asignado a cada un dos apartados, como de calquera outra precisa para superar o módulo

A proba valorarase en 10 puntos e para superala será preciso acadar 5 ou máis puntos, sempre e cando a nota se compoña, como mínimo dun 30% de cada unha das dúas partes que se avalían: teoría e práctica. E dicir, non a superarán aqueles/as alumnos/as que obteñen menos de 0,75 puntos en teoría ou menos de 2,25 puntos na parte práctica, aínda que a nota total sexa igual ou superior a 5.

A proba única farase o mesmo día en que teña lugar a proba final para o alumnado regular, descrita anteriormente.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Para o seguimento da programación entregaremos ao xefe do departamento unha memoria mensual que recollerá:

- & Identificación do módulo.
- & Identificación do profesor
- & As unidades impartidas.
- & Os resultados obtidos nas probas de avaliación.
- & O número de clases impartidas e as non impartidas así como as causas polas que deixaron de impartirse.
- & O número de faltas mensuais e acumuladas do alumnado.
- & Indicación de apertura de expedientes de perda do dereito a avaliación continua.
- & As modificacións introducidas na programación coa súa xustificación.
- & Calquera outra observacións que mereza ser destacada.

Ao remate do curso entregárase ao xefe do departamento unha memoria final na que figurará:

- Identificación do módulo.
- Identificación do profesor.
- Como a programación é susceptible de non impartirse tal e como se programa, por motivos diversos: faltas de asistencia de alumnado, nivel de coñecementos do alumnado, faltas do profesor.... haberá que poñer de manifesto o grao de cumprimento da programación, indicando a porcentaxe da mesma que foi impartida e expoñendo as causas polas que non se impartiu a totalidade.
- Indicación das modificacións introducidas na programación.
- Actividades complementarias e extraescolares realizadas.
- Análise dos resultados acadados.
- Propostas de mellora da programación.

Xunto con esta memoria final se anexionarán as probas realizadas corrixis e as faltas do alumnado.

Así mesmo cubriremos a aplicación informática no que hai un apartado para o seguimento das programacións.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O primeiro día de clase se lles entregará os/as alumnos/as un formulario de recollida de datos persoais, académicos e laborais.

E unha vez analizados se procederá, en aqueles casos que se estime conveniente, a unha entrevista persoal co alumno/a en cuestión, para acadar máis información.

En cumprimento da ORDE do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial. Durante o primeiro mes de curso terá lugar a avaliación inicial, convocada pola Dirección do Instituto, para intercambiar datos e impresións cos membros do equipo docente do ciclo formativo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Ao existir diferentes niveis académicos no acceso ao ciclos medios, pode darse o caso dalgúns alumnos/as con dificultades de comprensión, especialmente os procedentes de proba de acceso. Neste caso, propóñense clases de apoio impartido na quenda contrario por profesores/as con horas dispoñibles no seu horario. Este ano, pola restrición de profesorado, non é viable.

De momento e ata este ano, non é habitual a presenza en formación profesional específica de alumnos/as estranxeiros con dificultades de comprensión da nosa lingua. De se dar esta circunstancia poñeríamonos en contacto co departamento de Orientación.

A Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado de ensinanzas de formación profesional inicial (DOG 15/07/2011) refírese ao alumnado con necesidades educativas especiais nos artigos 15,16 e 17.

Entenderase por alumnado que presenta necesidades educativas especiais aquel que requira, por un período da súa escolarización ou ao longo de toda ela, apoios e atencións educativas específicas derivadas de discapacidade ou de trastornos graves de conduta.

Establece a normativa que o alumnado con necesidades educativas especiais poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativos en réxime ordinario de xeito fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta á establecida con carácter xeral. O prazo para presentar as solicitudes de flexibilización perante o servizo provincial de inspección educativa será no primeiro trimestre de cada curso académico.

A resolución da autorización da flexibilización comunicárase ao centro no prazo dun mes, para a súa comunicación á persoa interesada.

O que si podemos facer e recomendar a estes alumnos/as que se matriculen en menos módulos.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Moitos dos problemas que padece a nosa sociedade teñen que ver coa falta de educación de valores, de ahí a necesidade de incluír nos currículos do noso sistema educativo os chamados temas transversais.

O módulo de Operacións auxiliares de xestión de tesouraría ten un carácter eminentemente técnico. Polo tanto, os contidos transversais non aparecen de forma explícita; non obstante, subxacen no seo dos restantes contidos. O profesor deberá encargarse de explicitalos no curso da súa actividade docente.

Faremos referencia ao tratamento da ética empresarial e bancaria nas operacións financeiras que realizan cos seus clientes.

O coñecemento dos dereitos que como persoas, e como consumidores, temos van ser destacados ao longo de todos os temas. Aprenderémolles vías para exercitalos.

Tamén destacaremos a solidariedade como valor para acadar resultados máis xustos.

A igualdade de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes desenvólvese en todos os temas tratados. Os distintos postos de traballo que se describen nos casos prácticos non teñen en conta en ningún caso o sexo dos profesionais que desempeñan unha función na empresa.

O artigo 14 da Constitución inspira e debe inspirar todas as actividades de ensino -Os españois son iguais ante a lei, sen que poida prevalecer discriminación algunha por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social-. Faise fincapé na educación para a saúde, entendendo esta como un estado de benestar físico, psíquico e social nas unidades didácticas relacionadas coa negociación cos clientes nas entidades bancarias, facendo referencia ao bo trato cara ao cliente e seguir o procedemento administrativo con orde e celo profesional.

Os criterios de agrupamento e as directrices para proceder á busca de solucións, alimentan as actitudes de respecto e tolerancia que deben prevalecer nas relacións profesionais e sociais.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

O desenvolvemento do módulo haino que completar con outras actividades, que leven os/as alumnos/as estar ao día" nos temas relacionados co mundo económico-financeiros do noso entorno. Para iso propoñemos:

- * Lectura periódica da prensa económica (xeral e especializada), facilitada polo profesor, de entre a que hai no departamento.
- * Seguimento dos canais temáticos (radio e televisión) e fixarse nas noticias -e tamén anuncios- dedicados ao mundo da economía e das finanzas.
- * Busca en Internet de materia e materiais relacionados co módulo. Ao longo do curso subministraranse páxinas web interesantes, para este fin.
- * Busca de información e/ou publicidade relacionada coa temática a tratar, nas entidades financeiras.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

Poderíase e deberíase organizar un ciclo de charlas por profesionais do sector financeiro para dar a coñecer o seu traballo ou os seus produtos e que os/as alumnos/as validaran os coñecementos adquiridos na materia.

De se facer, sería de asistencia obrigada para os alumnos do Ciclo Medio de Xestión Administrativa, de ambos réximes.

10. Outros apartados

10.1) ADAPTACIÓN Á NOVA SITUACIÓN DE SAÚDE

Tendo en conta a situación actual de alerta sanitaria na que vivimos é moi importante trasladar as medidas de seguridade á aula. Atendendo aos protocolos actualizados polas autoridades sanitarias e educativas poderemos contemplar dous escenarios:

ESCENARIO COMBINADO PRESENCIAL E SEMIPRESENCIAL

1. Este módulo conta cunha aula virtual na plataforma Moodle do IES Ricardo Mella. O alumnado, unha vez que teña un usuario na plataforma, poderá acceder ao módulo na aula virtual.
2. O curso deste módulo na aula virtual está organizado por UD, que se irán abrindo conforme se vaia avanzando nos contidos do módulo e poderá contar con ligazóns, ficheiros e tarefas por cada UD. As tarefas serán deseñadas de xeito que quede claro o modo de presentación, o fondo e a forma da tarefa e os prazos de entrega. Cada UD contará cun foro de dúbidas.
3. Nas primeiras semanas de clase presencial se incidirá no uso da aula virtual, nas pautas a seguir nas titorías a distancia e na resolución de problemas técnicos que poida ter o alumnado. Se entrenará ao alumnado no uso de ferramentas dixitais para o desenvolvemento desas tarefas.
4. Se organizará un grupo de contactos do alumnado do módulo que constará de correo electrónico como mínimo.

ESCENARIO A DISTANCIA

Se as circunstancias sanitarias obligasen a pasar a un escenario completamente a DISTANCIA, seguiranse as directrices de SEMIPRESENCIAL do apartado anterior.

Na medida do posible empregarase o sistema de videoconferencia para explicación de contidos, preferentemente a través das plataformas proporcionadas pola Consellería de Educación.

Ademais da aula virtual, os alumnos traballarán con carpetas compartidas na ferramenta DRIVE, deste xeito eles accederán ao contido e ao traballo da aula dende a súa casa. As actividades grupais, se fose necesario realizalas, faranse de forma telemática coas ferramentas que contamos para compartir a información.